

**DERECHO Y POLÍTICAS AMBIENTALES EN LA COMUNIDAD
VALENCIANA (pp. 2-5)**

—

**DRET I POLÍTQUES AMBIENTALS EN LA COMUNITAT VALENCIANA
(pp. 6-9)**

MARTA OLLER RUBERT

*Profesora contratada doctora de Derecho Administrativo / Professora contractada
doctora de Dret Administratiu*

Universitat Jaume I

Sumario: 1. Orden 1/2014, de 5 de febrero, de la Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente, por la que se declaran cinco reservas de fauna silvestre en la Comunitat Valenciana (DOCV, núm. 7212, de 12/02/2014). 2. Orden 6/2014, de 4 de marzo, de la Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente, por la que se fijan los periodos hábiles y las normas generales relacionadas con la pesca deportiva y de entretenimiento en aguas continentales de la Comunitat Valenciana (DOCV, núm. 7237, de 20/03/2014). 3. Ley de Medidas Fiscales, de Gestión Administrativa y Financiera, y de Organización: Ley 5/2013, de 23 de diciembre, de Medidas Fiscales, de Gestión Administrativa y Financiera, y de Organización de la Generalitat.

1. Orden 1/2014, de 5 de febrero, de la Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente, por la que se declaran cinco reservas de fauna silvestre en la Comunitat Valenciana (DOCV, núm. 7212, de 12/02/2014)

La normativa anterior se relaciona con la aprobación en 2004 del Catálogo Valenciano de Especies de Fauna Amenazadas, cuya finalidad era dotar de un régimen de protección específico a aquellos espacios de relativamente pequeña extensión con poblaciones excepcionales de especies de fauna silvestre y que albergasen temporalmente a algunas de estas especies en fases vitales críticas para su supervivencia o que sean objeto de trabajos continuos de investigación. Así, en atención a los requisitos observados, se declaran cinco parcelas como “reservas de fauna silvestre” en el territorio de la Comunidad Valenciana, lo que conlleva la aprobación de normas de protección que suponen limitaciones de uso y actuaciones de conservación. En ese sentido, los propietarios afectados por la reserva de la fauna deberán cooperar en la realización de actuaciones de conservación, entre las que se destaca la necesidad de consultar con la Administración hidrográfica en el caso de que las actuaciones afectasen al dominio público hidráulico. También se tiene en consideración la posible afectación a especies en peligro de extinción y a las especiales normas de protección que hay que aplicar.

2. Orden 6/2014, de 4 de marzo, de la Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente, por la que se fijan los periodos hábiles y las normas generales relacionadas con la pesca deportiva y de entretenimiento en aguas continentales de la Comunitat Valenciana (DOCV, núm. 7237, de 20/03/2014)

En este caso, se fijan nuevamente los períodos hábiles para la práctica de la pesca deportiva y de entretenimiento en ríos y lagos de la Comunidad Autónoma valenciana, práctica que va en aumento y que debe realizarse atendiendo a las características

ambientales de estas. A falta de un texto legal propio, la norma de referencia es la Ley de 20 de febrero de 1942, por la que se regula el fomento y conservación de la pesca fluvial, y su Reglamento de 6 de abril de 1943, en el marco de la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad, y se considera lo establecido recientemente en el Real Decreto 630/2013, de 2 de agosto¹, por el que se regula el Catálogo Español de Especies Exóticas Invasoras, así como en el Plan de Gestión de la Anguila para la Comunidad Valenciana aprobado por la Comisión Europea. Así, tras la fijación del ámbito de aplicación de la norma, en el que se define el concepto de aguas continentales, se establecen las especies objeto de pesca, así como la talla mínima. Este último requisito determina que, en caso de que esta no se alcance, los ejemplares se restituirán de inmediato al agua, a excepción de la anguila en el caso de la pesca de la anguila, que se rige por su normativa propia. Para el caso de las especies invasoras no se establece un mínimo de talla, con la finalidad de evitar su expansión.

En cuanto al resto del régimen jurídico, se dedica especial atención a la pesca de la trucha, para la cual se establece la prohibición general de la pesca de la trucha común, salvo excepciones. Finalmente, se establecen instrumentos especiales de protección como son los “vedados de pesca”, los “acotados” o las “replantaciones”.

3. Modificaciones introducidas por la Ley de Medidas Fiscales, de Gestión Administrativa y Financiera, y de Organización: Ley 5/2013, de 23 de diciembre, de Medidas Fiscales, de Gestión Administrativa y Financiera, y de Organización de la Generalitat

Una vez más el Gobierno valenciano hace uso de la llamada Ley de Medidas para introducir importantes novedades en la normativa ambiental. Diversas han sido las leyes con repercusión ambiental afectadas por la Ley 5/2013 que seguidamente comentamos.

En primer lugar, se ha modificado la Ley 10/2012, de 21 de diciembre, de Medidas Fiscales, de Gestión Administrativa y Financiera, y de Organización de la Generalitat, en lo relativo a la afectación de los ingresos del impuesto sobre actividades que inciden en el medio ambiente derivados del hecho imponible relativo a los daños, impactos, afectaciones y riesgos para el medio ambiente por la producción, tenencia, depósito y

¹ BOE, núm. 185, de 3 de agosto de 2013.

almacenamiento en el ámbito de la Comunitat Valenciana de sustancias consideradas peligrosas de acuerdo con el anexo I, parte 1, “Relación de sustancias”, y parte 2, “Categorías de sustancias y preparados no denominados específicamente en la parte 1” del Real Decreto 1254/1999, de 16 de julio, por el que se aprueban medidas de control de los riesgos inherentes a los accidentes graves en los que intervienen sustancias peligrosas. Dichos ingresos, hasta ahora afectados íntegramente a gastos de la Generalitat en el ámbito de la conservación y mejora del medio ambiente, pasan a estar afectados a gastos de la Generalitat, en un 50 por 100, en el ámbito de la conservación y mejora del medio ambiente, y, en el otro 50 por 100, en el ámbito de la prevención y respuesta a emergencias, en la forma que en ambos casos establezca la Ley de Presupuestos de la Generalitat.

Por otro lado, también se ha visto afectada la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, Forestal de la Comunitat Valenciana, de manera que en un intento de racionalidad y de simplificación administrativa la Mesa Forestal de la Comunitat Valenciana asume las funciones atribuidas hasta ahora al Consejo Asesor y de Participación del Medio Ambiente, y se suprime la enumeración de los proyectos que deben ser sometidos a evaluación de impacto ambiental, que se sustituye por una remisión genérica a la normativa sobre impacto ambiental.

Por último, ante la necesidad de adaptar la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana, a la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad, se han realizado también diversas reformas en la normativa autonómica. Ello ha supuesto la introducción de nuevas categorías (art. 3) como la de “zonas húmedas catalogadas”, así como la desaparición de las categorías de “parajes naturales” y de “sitios de interés”, lo que ha conllevado la derogación en la Ley 11/1994 del artículo 8, sobre “parajes naturales”, así como del artículo 12, sobre “sitios de interés”. En el artículo 15, sobre “zonas húmedas”, se completa la previsión del artículo 1, de manera que para la consideración de “zona húmeda” se exige la necesaria catalogación. La modificación que afecta al artículo 30 también supone una simplificación, de manera que los instrumentos de ordenación vigentes tras la reforma son: planes de ordenación de recursos naturales, planes rectores de uso y gestión y normas de gestión, a través de los cuales se realizará la ordenación de los diversos espacios naturales. Por otro lado, el artículo 32, que define el concepto de “planes de ordenación de recursos naturales”,

realiza una remisión general a la legislación básica en la materia, esto es, la legislación nacional. Por su parte, el nuevo artículo 33 desarrolla de manera amplia las delimitaciones —zonificaciones— dentro del espacio natural protegido y establece algunas especificaciones para las zonas fuera del espacio natural protegido.

El artículo 34 supone de nuevo una remisión de los planes de ordenación de recursos naturales a la legislación básica sobre la materia.

Se establece asimismo el contenido mínimo de los planes rectores de uso y gestión en el nuevo artículo 39.

Se derogan los artículos 42 a 47, sobre “planes especiales”. Además, en relación con el órgano consultivo —previsto en el artículo 48.5—, cuya misión es colaborar en la gestión de los espacios naturales protegidos, se ha eliminado la siguiente función: “Emitir informe con carácter previo a la aprobación, modificación y revisión de los instrumentos de ordenación del espacio natural protegido”.

Se modifica la DA primera, de manera que, en lugar de la reclasificación de los espacios naturales ya vigentes, con la nueva redacción se establece que el régimen a aplicar será el del artículo 33.3 de la Ley, es decir, será de aplicación la normativa sectorial urbanística y medioambiental vigente con las especificidades previstas en la ley.

Finalmente, y atendiendo a las nuevas categorías de los espacios naturales, se adecua la anterior calificación del Desert de les Palmes de “paraje natural” a “parque natural”.

Sumari: 1. Ordre 1/2014, de 5 de febrer, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual es declaren cinc reserves de fauna silvestre en la Comunitat Valenciana. 2. Orde 6/2014, de 4 de març, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual es fixen els períodes hàbils i les normes generals relacionades amb la pesca esportiva i d'entreteniment en aigües continentals de la Comunitat Valenciana (DOCV núm. 7237 de 20.03.2014). 3. Modificacions introduïdes per la Llei de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i de Organització: Llei 5/2013, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat.

1. Ordre 1/2014, de 5 de febrer, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambiente, per la qual es declaren cinc reserves de fauna silvestre en la Comunitat Valenciana

La normativa anterior es relaciona amb l'aprovació en 2004 del Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades la finalitat de la qual era dotar d'un règim de protecció específic a aquells espais de relativament petita extensió amb poblacions excepcionals d'espècies de fauna silvestre, i que alberguessin temporalment a algunes d'aquestes espècies en fases vitals crítiques per a supervivència o que siguin objecte de treballs continus de recerca. Així en atenció als requisits observats es declaren cinc parcel·les com a “reserves de fauna silvestre” al territori de la Comunitat Valenciana, la qual cosa comporta l'aprovació de normes de protecció que suposen limitacions d'ús i actuacions de conservació. En aquest sentit els propietaris afectats per la reserva de la fauna hauran de cooperar en la realització d'actuacions de conservació, en les quals es destaca la necessitat de consultar amb l'Administració hidrogràfica en el cas de les actuacions afectessin al domini públic hidràulic. També es té en consideració la possible afecció a espècies en perill d'extinció i a les especials normes de protecció que cal aplicar.

2. Orde 6/2014, de 4 de març, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual es fixen els períodes hàbils i les normes generals relacionades amb la pesca esportiva i d'entreteniment en aigües continentals de la Comunitat Valenciana (DOCV núm. 7237 de 20.03.2014)

En aquest cas, es fixen novament els períodes hàbils per a la pràctica de la pesca esportiva i d'entreteniment en rius i llacs de la Comunitat Autònoma Valenciana, pràctica que va en augment i que ha de realitzar-se atenent a les característiques ambientals de les mateixes. Mancant un text legal propi, la norma de referència és la Llei de 20 de febrer de 1942, per la qual es regula el Foment i Conservació de la Pesca

Fluvial i el seu Reglament de 6 d'abril de 1943, en el marc de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, i que considerin l'establert recentment en el Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost², pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques, així com el Pla de gestió de l'Anguilla per a la Comunitat Valenciana aprovat per la Comissió europea. Així, després de la fixació de l'àmbit d'aplicació de la norma, en el qual es defineix el concepte d'aigües continentals, s'estableixen les espècies objecte de pesca, així com la talla mínima. Aquest últim requisit determina que en cas que no s'aconsegueixi la mateixa hagi de restituir-se immediatament a l'aigua de la qual van ser extrets, a excepció de l'anguilla en el cas de la pesca de l'angula, que es regeix per la seva normativa pròpia. Per al cas de les espècies invasores no s'estableix un mínim de talla, amb la finalitat d'evitar la seva expansió.

Quant a la resta del règim jurídic es dedica especial atenció a la pesca de la truita per la qual s'estableix la prohibició general de la pesca de truita comuna, excepte excepcions. Finalment estableixen instruments especials de protecció com són els “reserves de pesca”, “fitats” o les “repoblacions”.

3. Modificacions introduïdes per la Llei de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, y de Organització: Llei 5/2013, de 23 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat

Una vegada més el Govern valencià fa ús de l'anomenada Llei de Mesures per introduir importants novetats en la normativa ambiental. Diverses han estat les lleis que regulen aspectes ambientals afectades per la Llei 5/2013 que seguidament comentem.

En primer lloc s'ha modificat la Llei 10/2012, de 21 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat, quant a l'afectació dels ingressos de l'Impost sobre activitats que incideixen en el medi ambient derivats del fet imposable relatiu als danys, impactes, afeccions i riscos per al medi ambient per la producció, tinença, dipòsit i emmagatzematge en l'àmbit de la Comunitat Valenciana de substàncies considerades perilloses d'acord amb l'annex I, part 1, Relació de substàncies, i part 2, Categories de substàncies i preparats no denominats

² BOE, núm. 185, de 3 d'agost de 2013.

específicament en la part 1 del Reial decret 1254/1999, de 16 de juliol, pel qual s'aproven mesures de control dels riscos inherents als accidents greus en els quals intervenen substàncies perilloses. Aquests ingressos, fins ara afectats íntegrament a despeses de la Generalitat en l'àmbit de la conservació i millora del medi ambient, passen a estar afectats a despeses de la Generalitat, en un 50 per 100, en l'àmbit de la conservació i millora del medi ambient, i en l'altre 50 per 100, en l'àmbit de la prevenció i resposta a emergències, en la forma que, en tots dos casos, estableixi la Llei de Pressupostos de la Generalitat.

D'altra banda també s'ha vist afectada la Llei 3/1993, de 9 de desembre, Forestal de la Comunitat Valenciana, de manera que en un intent de racionalitat i de simplificació administrativa la Taula Forestal de la Comunitat Valenciana assumeix les funcions atribuïdes fins ara al Consell Assessor de Participació de Medi ambient, i se suprimeix l'enumeració dels projectes que han de ser sotmesos a avaluació d'impacte ambiental que se substitueix per una remissió genèrica a la normativa sobre impacte ambiental

Finalment, davant la necessitat d'adaptar la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, a la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de Patrimoni Natural i Biodiversitat, s'han realitzat també diverses reformes en la normativa autonòmica. Això ha suposat la introducció de noves categories (art.3) com la de “zones humides catalogades”, així com la desaparició de les categories de “paratges naturals” i de “llocs d'interès”, això ha suposat la derogació en la Llei 11/1994 de l'art.8 sobre “paratges naturals”, així com de l'art.12 sobre “llocs d'interès”. En l'art.15 sobre “zones humides” es completa la previsió de l'art.1 de manera que per a la consideració de “zona humida” s'exigeix la necessària catalogació. La modificació que afecta a l'art.30 també suposa una simplificació, de manera que els instruments d'ordenació vigents després de la reforma són: plans d'ordenació de recursos naturals, plans rectors d'ús i gestió i normes de gestió, a través d'ells es realitzarà l'ordenació dels diversos espais naturals. D'altra banda l'art.32 que defineix el concepte de “plans d'ordenació de recursos naturals” realitza una remissió general a la legislació bàsica en la matèria, això és la legislació nacional. Per la seva banda el nou art.33 desenvolupa de manera àmplia les delimitacions –zonificacions- dins de l'espai natural protegit i estableix algunes especificacions per a les zones fora de l'espai natural protegit.

L'art.34 suposa de nou una remissió dels plans d'ordenació de recursos naturals a la

legislació bàsica sobre la matèria. S'estableix així mateix el contingut mínim dels plans rectoris d'ús i gestió en el nou art.39.

Es deroguen els arts. 42 a 47 sobre “plans especials”. A més en relació amb l'òrgan consultiu —previst en l'art.48.5— la missió del qual és col·laborar en la gestió dels espais naturals protegits s'ha eliminat la funció de “Emitre informe amb caràcter previ a l'aprovació, modificació i revisió dels instruments d'ordenació de l'espai natural protegit”.

La DA 1ª queda modificada de manera que en lloc de la reclassificació dels espais naturals ja vigents, amb la nova redacció s'estableix que el règim a aplicar serà el de l'art.33.3 de la Llei, és a dir serà aplicable la normativa sectorial urbanística i mediambiental vigent amb les especificitats previstes en la llei.

Finalment i atenent a les noves categories dels espais naturals es adequa l'anterior qualificació del Desert dels Palmes de “paratge natural” a “parc natural”.